

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Ocak 2020
Sayı : 18607

- 23555

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim. 8.01.2020

Özkan YALIM
Uşak Milletvekili

Ülke genelinde 1975-1995 yılları arasında İLBANK tarafından yaptırılan içme suyu ve kanalizasyon tesis ve şebekelerinde asbestli çimento içeren borular kullanıldığı bilinmektedir.

Sağlık Bakanlığı'nın geçmiş yıllarda açıkladığı verilere göre, akciğer, karaciğer ve pankreas, yemek borusu kanserine yol açan asbest içeren malzemelerden yapılan su borularının 58 ilde, 500 ilçe ve o dönemde köy vasfında olan 1240 mahallede kullanıldığı açıklanmıştır. Asbestli su borularının hangi illerde ve hangi şebekelerde kullanıldığı ise tam olarak bilinmiyor denilmektedir.

Solunum yoluyla alınan asbest, başta akciğer kanseri olmak üzere çeşitli kanserlere yol açtığı çok sayıda bilimsel çalışmada gösterilmiştir. Solunum yoluyla alınan asbest liflerinin kansere yol açmasında en önemli mekanizma akciğerde birikim göstermeleri ve birtakım organlarda değişikliklere yol açtığı bilinmektedir. Asbestin bu yolla diğer organlara ilerlediği ve organlarda birikimlere yol açtığı bilinmektedir. Asbestin ağız yolu ile alınması durumunda ise yine bazı organlarda birikme neden olduğu, bu organlarda benzer değişikliklere neden olduğu için pankreas, karaciğer, yemek borusu, prostat kanserlerine neden olduğu uluslararası bilimsel araştırmalarda ispatlanmıştır.

Bu bağlamda;

1- 1975-1995 yılları arasında İLBANK tarafından tesis edilen içme suyu şebekelerinde asbestli boru hangi il, ilçe ve eskiden köy vasfında olan mahallelerde kullanılmıştır? Söz konusu şebekelerden hangilerinde asbestli borular tamamen sökülerek temizlenmiştir?

2- Sağlık Bakanlığı tarafından asbestli su borularının hangi illerde ve hangi şebekelerde kullanıldığı ise tam olarak bilinmiyor denilmektedir. O dönemde İLBANK tarafından yapılan işlerin ihalelerinde hazırlanan teknik şartnamelerinden neden bu yerler tespit edilmemiştir? Ya da bu yöntemle ihale edilen asbestli boruların yerlerini arşivlere inerek tespit etmeyi düşünüyor musunuz?

23555

3- Asbest kullanılan borular özel yöntemler ile çıkarılıp imha edilmesi gerekirken; Bu boruların hiç sökülmeden toprak altında bırakıldığı iddiaları vardır. Bu iddialar doğru mudur? Söz konusu boruların toprak altında bırakılması tehlikelere neden olmakta mıdır? Söz konusu borular çıkarılıyor ise hangi yöntemlerle nerede ve nasıl imha edilmektedir?

4- İlimiz Uşak Banaz'da ana ve ara şebekelerde asbestli boruların kullanıldığı bilinmektedir. Banaz Belediye Encümenleri tarafından 07.01.2020 tarihli belediye encümen toplantısında bu konu gündeme alınmıştır. Fakat belediye başkanlığı yetersiz ödenek ve çok maliyetli olması nedeni ile asbestli boruların değiştirilmesi işini gündeme almadığı iddiaları vardır? Bu iddialar doğru mudur? Banaz 'da asbestli borular nedeni ile daha fazla kanser vakası yaşanmaması için boruların değişimi ile ilgili olarak ek bir ödenek çıkarılması düşünülmekte midir?

5- Banaz'da asbestli boruların su şebekesinde kullanılmasından dolayı yukarıda belirtilen hangi kanser vakalarına rastlanmaktadır? Banaz'da kanser hastalığına yakalananların sayısı kaçtır? İlçemizde kanser nedeni ile 2000'li yıllardan bu yana kaç kişi ölmüştür?

6- Banaz'da içme suyu şebekelerinde yer yer su analizi yapılmakta mıdır? Su analizleri yapılıyor ise içme sularında tespit edilen asbest oranı nedir? Hangi sıklıkla su analizleri yapılmaktadır?

7- Uşak Merkez, Sivaslı, Karahallı, Eşme ve Ulubey İlçelerimizin hangilerinin içme sularının tesisinde asbestli boru kullanılmıştır? Adı geçen yerleşim alanlarında yapılan su analizlerinde çıkan asbest oranı nedir? Hangi sıklıkla su analizleri yapılmaktadır?